

**ВИСНОВОК
ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ**

**Міністерства освіти і науки України
за результатами проведення акредитаційної експертизи
підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія»
в галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» (05 «Соціальні
та поведінкові науки») у Черкаському інституті пожежної безпеки
імені Героїв Чорнобиля Національного університету
цивільного захисту України**

м. Черкаси

15 квітня 2016 року

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 08.04.2016 за № 645 п, експертна комісія у складі:

голови комісії – **Кривопишиної Олени Анатоліївни** – доктора психологічних наук, професора, завідувача кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології і соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності;

члена комісії – **Сингаївської Ірини Валентинівни** – кандидата психологічних наук, доцента, завідувача кафедри психології юридичного факультету ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»,

у період з 13 по 15 квітня 2016 року здійснювала акредитаційну експертизу діяльності Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, пов'язану з підготовкою фахівців освітнього рівня бакалавр зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія».

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

Акредитаційна експертиза проводилася відповідно до вимог: Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 року № 978; Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2002 року № 16, Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу, затверджених наказом МОНмолодьспорт № 689 від 13 червня 2012 року, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187, наказу Міністерства освіти і науки України № 645 п від 08 квітня 2016 року «Про проведення акредитаційної експертизи».

Навчальним закладом комісії представлено такі засновницькі документи:

- Положення про Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, затверджене ректором НУЦЗ України 03.02.2014 р., погоджене ДСНС України 31.01.2014 р.;

- Довідка про включення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, видана 29.12.2012 р.;

- Довідка про включення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів (21-Д-729 від 19.03.2010 р.);

- Ліцензія (з додатком) на право надання освітніх послуг – Серія АЕ № 636407 від 18.05.2015 р.;

- Сертифікат про акредитацію РД-IV № 2458809, виданий 2 липня 2013 року відповідно до рішення ДАК від 23 березня 2012 року, протокол №94. Термін дії сертифікату до 1 липня 2017 року.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

Всі копії документів в акредитаційній справі відповідають оригіналам, законодавчим і нормативним вимогам до них.

Під час експертизи були враховані такі документи:

- матеріали щодо первинної акредитації спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» на освітній рівень бакалавра;
- вибірккові первинні документи Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, які підтверджують загальні відомості про матеріально-технічну базу інституту, кадрове, навчально-методичне та інформаційне забезпечення підготовки фахівців вказаного напрямку.

Матеріали, подані ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України до МОН України разом із заявою про первинну акредитацію спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» в галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» (05 «Соціальні та поведінкові науки»), за переліком, обсягом, повнотою та достовірністю відповідають вимогам Положення про акредитацію та нормативним документам МОН України щодо акредитації.

У підсумку експертного оцінювання комісія констатує.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

МАТЕРІАЛИ

**акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів зі спеціальності
6.030102 (053) «Психологія» в галузі знань 0301
«Соціально-політичні науки» (05 «Соціальні та поведінкові науки»)
у Черкаському інституті пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України**

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ

**акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів
зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія»
в галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки»
(05 «Соціальні та поведінкові науки»)**

**у Черкаському інституті пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України**

Відповідно до Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978-2001-п із змінами і доповненнями від 04.11.2011, на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 08.04.2016 за № 645 п, експертна комісія у складі:

голови комісії – **Кривопишиної Олени Анатоліївни** – доктора психологічних наук, професора, завідувача кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології і соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності;

члена комісії – **Сингаївської Ірини Валентинівни** – кандидата психологічних наук, доцента, завідувача кафедри психології юридичного факультету ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»,

у період з 13 по 15 квітня 2016 року здійснювала акредитаційну експертизу діяльності Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, пов'язану з підготовкою фахівців освітнього рівня бакалавр зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія».

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

Акредитаційна експертиза проводилася згідно з вимогами Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту»; Постанов Кабінету Міністрів України «Про ліцензування освітніх послуг», «Порядок ліцензування освітніх послуг» № 1380 від 29 серпня 2003 року, «Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти», «Положення про експертну комісію та порядок проведення ліцензійної експертизи», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 847 від 24.12.2003.

У процесі перевірки аналізувались наступні документи щодо навчального закладу та спеціальності, що акредитується:

- ліцензія (з додатком) на право надання освітніх послуг – Серія АЕ № 636407 від 18.05.2015 р.;
  - сертифікат про акредитацію РД-IV № 2458809, виданий 2 липня 2013 року відповідно до рішення ДАК від 23 березня 2012 року, протокол №94. Термін дії сертифікату до 1 липня 2017 року;
  - освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) та освітньо-професійні програми (ОПП) бакалаврів;
  - навчальні плани підготовки бакалаврів;
  - кадровий склад випускової кафедри психології та педагогіки;
  - робочі навчальні програми дисциплін;
  - відомості про навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу;
  - графік навчального процесу та розклад занять;
  - план роботи кафедри та індивідуальні плани викладачів;
  - робочі навчальні програми дисциплін;
  - контрольні заходи з дисциплін, комплексні контрольні роботи (ККР).
- У підсумку експертного оцінювання комісія має такі висновки.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

1. Загальна характеристика навчального закладу.

Керівник навчального закладу.

Виконуючий обов'язки начальника Інституту, заступник начальника з навчальної та наукової роботи Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України – Тищенко Олександр Михайлович, кандидат технічних наук, професор.

Народився 29 вересня 1956 року в с. Хацьки на Черкащині. У 1976 році закінчив Черкаське пожежно-технічне училище МВС СРСР, спеціальність – протипожежна техніка та безпека, кваліфікація – пожежний технік. У 1982 році закінчив Вищу інженерну пожежно-технічну школу МВС СРСР, спеціальність – протипожежна техніка та безпека, кваліфікація – інженер протипожежної техніки та безпеки.

З 1973 до 2007 року проходив службу в МВС, МНС, ДСНС України на посадах середнього та старшого начальницького складу, в т. ч. з 1982 року на посадах науково-педагогічного персоналу Черкаського пожежно-технічного училища, з 1997 року – Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля. З 1999 до 2005 року – проректор з науково-дослідної роботи, з 2005 до 2007 року – перший проректор Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля. У 2001 році отримав науковий ступінь кандидата технічних наук. У 2003 році йому присвоєно вчене звання доцента.

У 2007 році у званні полковника внутрішньої служби звільнився зі служби у відставку та продовжив трудову діяльність на посадах науково-педагогічного персоналу Академії пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, а саме: з 2007 до 2009 року – професор кафедри пожежної безпеки та охорони праці факультету пожежної безпеки та охорони праці, з 2009 до 2013 року – завідувач кафедри пожежної профілактики факультету пожежної

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

безпеки та охорони праці, з 2013 до 2014 року – проректор з навчальної та наукової роботи Академії пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля.

У 2014 році йому присвоєно вчене звання професора. Заступник начальника інституту з навчальної та наукової роботи Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України з лютого 2014 року.

За високі показники у службовій діяльності Тищенко О. М. нагороджений нагрудними знаками «Кращому працівникові пожежної охорони», «За відзнаку в службі» II ст., медалями «За бездоганну службу» II та III ст., Почесною відзнакою МНС України.

Інформація про вищий навчальний заклад та спеціальність.

Історія Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України як вищого навчального закладу розпочалась зі створення 26 червня 1973 року Черкаського пожежно-технічного училища Міністерства внутрішніх справ СРСР. У червні 1997 року було утворено Черкаський інститут пожежної безпеки, якому присвоєно почесне ім'я Героїв Чорнобиля. 30 серпня 2007 року розпорядженням Кабінету Міністрів України за № 681-р Інститут був перетворений в Академію пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, у зв'язку з прийняттям розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.11.2013 № 896-р «Про реорганізацію Академії пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля» та відповідно до наказу Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 09.12.2013 № 749 «Про здійснення заходів з реорганізації Академії пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля» навчальний заклад перетворено у відокремлений структурний підрозділ Національного університету цивільного захисту України – Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

Інститут є вищим навчальним закладом IV рівня акредитації державної форми власності і здійснює підготовку бакалаврів у галузі знань 0301 (05) «Соціально-політичні науки» зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» (термін дії ліцензії до 01.07.2016 р.), у галузі знань 0401 (10) «Природничі науки» зі спеціальності 6.040106 (101) «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (термін дії ліцензії до 01.07.2020 р.), у галузі знань 26 «Цивільна безпека» зі спеціальності 6.170201 (263) «Цивільний захист» (термін дії ліцензії до 01.07.2016 р.), 6.170203 (261) «Пожежна безпека» (термін дії ліцензії до 01.07.2017 р.) та спеціалістів, магістрів за спеціальностями 7.17020301, 8.17020301 (261) «Пожежна безпека» (термін дії ліцензії до 01.07.2017 р.), 6.170202 «Охорона праці» (термін дії ліцензії до 01.07.2020 р.).

За роки існування навчального закладу було підготовлено майже дванадцять тисяч фахівців для органів управління та підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту України та багатьох країн СНД. Серед випускників навчального закладу – Герої Радянського Союзу, кавалери Почесної відзнаки Президента України – зірки «За мужність» – лейтенанти Володимир Правик і Віктор Кібенок, котрі, як і сотні інших випускників навчального закладу, здійснили свій безсмертний подвиг під час ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС. Понад 50 випускників за мужність і професійну майстерність нагороджені високими урядовими нагородами.

Загальна площа ділянок, на яких розташований Інститут, становить 12,79 га. Інститут проводить освітню діяльність у навчальних корпусах загальною площею 28235 м². Кількість лекційних залів – 6, лабораторій – 21, навчальних кабінетів – 49. Крім того, на основній території вищого навчального закладу площею 10,4 га розташовано 7 спортивних спеціалізованих споруд, серед яких спортивний майданчик для ігрових видів спорту площею 1200,0 м² зі штучним покриттям та освітленням, баскетбольний і волейбольний майданчики, 4-рядна

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

бігова доріжка на 400 м, спеціалізована лабораторія з підготовки рятувальників із навчальною 4-поверховою вежею на 4 доріжки, відкритий комплекс стройової підготовки (стройовий плац) загальною площею 5500,0 м².

Інститут має спортивно-оздоровчий комплекс з критим манежем загальною площею 1737 м² із 4-ма біговими доріжками, який широко використовується не лише для підготовки спортсменів вищої кваліфікації та проведення спортивно-масової роботи, а й як центр відпочинку курсантів і студентів. В Інституті обладнано ряд лабораторій: еколого-аналітичну загальною площею 57,4 м², гідравліки загальною площею 61,2 м², матеріалознавства та будівельних конструкцій, фізики загальною площею 48,2 м², загальної електротехніки, комп'ютерний клас № 6 загальною площею 154,6 м². Обладнаний і функціонує кабінет охорони праці загальною площею 66,7 м². Діє кімната психологічного розвантаження, що забезпечує викладання дисципліни «Практикум з групової психокорекції». В Інституті також постійно проводяться виїзні практичні заняття та широкомасштабні навчання, до яких залучаються психологи для відпрацювання етапу надання екстреної психологічної допомоги.

В Інституті є гуртожиток, їдальня, два кафетерії, медико-санітарна частина, що включає стаціонарне відділення, кабінет огляду хворих з процедурною, фізіотерапевтичним та перев'язочним відділенням, аптеку, стоматологічний кабінет та інші допоміжні приміщення.

До послуг курсантів, студентів, та працівників Інституту – терапевти, хірург, отоларинголог, невропатолог, офтальмолог, стоматолог, психофізіолог, гінеколог, дерматолог. Начальник медико-санітарної частини одночасно є начальником лікарсько-експертної комісії. Це дозволяє на достатньому рівні надавати всі види кваліфікованої медичної допомоги не лише курсантам, студентам і працівникам Інституту, а й працівникам У ДСНС України у Черкаській області, здійснювати контроль за дотриманням санітарно-епідеміологічного стану та постійний моніторинг стану здоров'я й фізичного

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

розвитку курсантів і студентів.

Всі будівлі й споруди Інституту відповідають санітарно-технічним вимогам і забезпечують нормальну життєдіяльність особового складу. Аудиторний фонд та розрахунки на одного курсанта (студента) відповідають критеріям та вимогам щодо ліцензування. Загальна балансова вартість основних засобів на становить 60,1 млн. грн.

Освітній процес в Інституті забезпечують 160 науково-педагогічних працівників, в тому числі 12 докторів наук та професорів, 92 кандидати наук та доценти. У штаті навчального закладу – 8 докторів та професорів, 89 кандидат наук та доцент. Всі кафедри очолюють науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями.

В Інституті створена навчально-методична база, яка ґрунтується на Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативних документах МОН України та ДСНС України щодо методичного забезпечення навчального процесу. З усіх навчальних дисциплін, що входять до освітньо-професійної програми підготовки фахівців, розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін (включаючи електронні версії), які містять: навчальну і робочу навчальні програми; плани семінарських (практичних) занять, завдання для лабораторних робіт і рекомендації з їх виконання; методичні вказівки та тематику контрольних робіт; завдання для поточного, модульного та підсумкового контролю; критерії оцінювання знань і вмінь курсантів і студентів; пакети контрольних завдань для комплексної перевірки знань та вмінь; методичні вказівки, індивідуальні завдання та інші дидактичні матеріали для самостійної роботи курсантів та студентів.

Інструктивно-методичні документи, екзаменаційна та контролююча документація для проведення практичних занять відповідають діючим програмам і забезпечують належний рівень організації та проведення навчального процесу.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

В Інституті функціонує бібліотека з читальними залами загальною площею понад 280,0 м², фонди якої становлять більше 95 тисяч примірників книг, наукових збірників, фахових періодичних видань.

Бібліотека отримує 65 найменувань періодичних видань (із них 24 – фахового спрямування). У бібліотеці впроваджена автоматизована бібліотечна система «УФД Бібліотека».

Сформована електронна бібліотека на 20 ПЕОМ. Створено електронний каталог, що налічує 91166 примірників, з них підручників – 10 585 примірників, навчальних посібників – 37202 примірники, дисертацій та авторефератів дисертацій – 167 примірників, методичних розробок – 12673 примірники та інші матеріали.

Забезпеченість курсантів і студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці, становить 100%. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту курсантів і студентів відповідає нормативним вимогам.

Фонд електронних навчально-методичних матеріалів нараховує 996 електронних копій, в тому числі 228 конспекти та тексти лекцій, 237 методичних посібників, 302 методичних рекомендацій до виконання контрольних та курсових робіт, 136 електронних навчальних посібників, підготовлених викладачами Інституту, інших матеріалів (базова література, питання до модульного підсумкового контролю, методичні розробки до семінарських та практичних занять) – 93 копії.

Електронний банк навчально-методичних розробок активно використовується як курсантами та студентами денної форми навчання, так і слухачами заочної форми навчання, де впроваджується дистанційне навчання.

Значна увага приділяється використанню в навчально-виховному процесі технічних засобів навчання, впровадженню новітніх інформаційних

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

та комп'ютерних технологій. Зокрема, при проведенні лабораторних робіт широко використовуються комп'ютерні програми для психодіагностики та статичної обробки результатів емпіричних досліджень. Створюються та широко застосовуються презентаційні програми з елементами анімації, відеокомпонентами та динамічними графіками, таблицями, діаграмами з відповідним звуковим супроводом.

Загальна кількість комп'ютерів в Інституті складає 327 шт. (266 із них безпосередньо використовуються в навчальному процесі), 5 серверів та 61 автоматизованих робочих місць. До інститутської інформаційної мережі з виходом до мережі Інтернет підключено 257 комп'ютери. В Інституті створені та функціонують 9 комп'ютерних класів.

Наукова діяльність колективу Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України спрямована на проведення фундаментальних, прикладних та пошукових наукових досліджень щодо забезпечення захисту населення, навколишнього середовища, об'єктів та населених пунктів від пожеж; підвищення рівня протипожежного захисту об'єктів; психологічного забезпечення діяльності органів та підрозділів служби цивільного захисту; психологічного захисту населення, постраждалого унаслідок надзвичайних ситуацій.

Відповідно до Програми розвитку наукової і науково-технічної діяльності Академії пожежної безпеки на 2013-2018 роки пріоритетні напрями наукових досліджень науково-педагогічних працівників Інституту зокрема передбачають:

- розроблення інформаційного забезпечення проведення досліджень щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій;
- розроблення навчально-методичної та інформаційної літератури для підготовки кадрів, керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту населення та територій;

– проведення досліджень з питань психологічного захисту постраждалого населення, рятувальників, а також іншого персоналу, який працює в системі ДСНС України;

– проведення досліджень з питань психологічного забезпечення професійної діяльності працівників служби цивільного захисту;

розроблення нормативно-правових актів, нормативно-методичної та навчальної, наукової та інформаційної літератури, регламентів роботи щодо забезпечення діяльності сил цивільного захисту та виконання покладених на них завдань.

Тематика дисертаційних досліджень ад'юнктів та здобувачів формується відповідно до паспортів спеціальностей 21.06.02 «Пожежна безпека» та 19.00.09 «Психологія діяльності в особливих умовах».

Результати наукових досліджень співробітників оприлюднюються на форумах, конференціях та семінарах різного рівня представництва. Так, лише протягом 2012-2015 років викладачі взяли участь у 281 міжнародній, всеукраїнській, міжвузівській та кафедральній науково-практичній конференції, ними опубліковано 684 наукові статті та 1204 тез доповідей.

Щорічно в інституті проводяться 6-8 наукових конференцій, з яких 4 науково-практичні конференції з міжнародною участю, а саме: «Організаційно-управлінські, економічні, психолого-педагогічні аспекти забезпечення діяльності Єдиної державної системи цивільного захисту», «Актуальні проблеми технічних та соціально-гуманітарних наук у забезпеченні діяльності служби цивільного захисту», «Надзвичайні ситуації: безпека та захист», «Теорія і практика гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій».

Упродовж останніх 5 років 39 науково-педагогічних працівників, що

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

працюють в інституті на постійній основі, розробили 22 навчальних посібники з грифом МОН України (12 із них є авторами двох і більше подібних видань). За цей же час 24 науково-педагогічних працівники видали 21 монографію з актуальних напрямків наукових досліджень фахового спрямування. Таким чином, за останні 5 років 52 науково-педагогічних працівники, які працюють в інституті за основним місцем роботи, стали авторами 22 навчальних посібників з грифом МОН України та 21 монографії, що становить 37,9 % від загальної кількості науково-педагогічних працівників інституту.

Випусковою кафедрою з напрямку підготовки 6.0300102 (053) «Психологія» є кафедра психології та педагогіки: доктор психологічних наук, професор Грибенюк Г. С., кандидат педагогічних наук, доцент Балицька А. А., кандидат психологічних наук, доцент Снісаренко А. Г., кандидат психологічних наук, доцент Фомич М. В., кандидат педагогічних наук, доцент Капля А. М., кандидат педагогічних наук Демченко А. В., кандидат педагогічних наук Мохнар Л. І. До навчального процесу також залучені висококваліфіковані викладачі: кандидат психологічних наук, професор Кришталь М. А., доктор історичних наук, професор Чубіна Т. Д., доктор економічних наук, доцент Кришталь Т. М., кандидат педагогічних наук, доцент Мукомел С. А., кандидат психологічних наук Мордюшенко С. М. та інші.

Кількісний та якісний потенціал науково-педагогічних працівників Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України дозволяє якісно забезпечити навчальний процес щодо підготовки фахівців зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» силами науково-педагогічних працівників інституту.

Як в Інституті в цілому, так і на кафедрі психології та педагогіки

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

ведеться робота із підготовки до захисту дисертаційних робіт. Так, із захищених співробітниками Інституту упродовж 2015 року 14 дисертацій (з них 1 на здобуття наукового ступеня доктора наук) 3 виконано й рекомендовано до захисту на кафедрі психології та педагогіки, а саме: ад'юнктами Шаріповою Д. С. на тему «Особливості психологічної ригідності в системі емоційних переживань професійних спортсменів з кульової стрільби» (науковий керівник – канд. психол. наук, доцент Снісаренко А. Г.), Пелипенком М. М. на тему «Формування готовності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби до самозбереження в екстремальних умовах професійної діяльності» (науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Балицька А. А.) та здобувачем Ротаром В. Б. (науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Хаткова Л. В.). Рекомендовано до захисту дисертаційну роботу Пасинчука К. М.

Упродовж 2012-2015 рр. чотири співробітники кафедри (Бінецька О. В., Демченко А. В., Мохнар Л. І., Фомич М. В.) захистили дисертаційні роботи на здобуття наукового ступеня кандидата наук. Двом (Снісаренко А. Г., Фомич М. В.) присвоєно вчене звання доцента кафедри психології та педагогіки. Перспективи розвитку наукового потенціалу кафедри – виконання та захист дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора наук.

Висновок: Оригінали усіх засновницьких документів, матеріали акредитаційного аналізу за переліком, обсягом та повнотою відповідають державним вимогам щодо акредитації спеціальностей у вищих навчальних закладах.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

2. Формування контингенту студентів.

На час роботи експертної комісії в Черкаському інституті пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України напрацьовані різноманітні форми й методи профорієнтації. Робота у даному напрямку постійно удосконалюється. Свідченням цього є той факт, що у поточному навчальному році до приймальної комісії показник поданих на одне місце заяв за денною формою навчання складає 3,3.

Щороку професорсько-викладацький склад Інституту особисто проводить роботу із загальноосвітніми навчальними закладами та вищими навчальними закладами I-II рівнів акредитації у закріплених за кожним з них регіонах України. Крім того, керівництво Інституту постійно проводить рекламно-агітаційну кампанію на обласних і міських радіо та телебаченні.

В Інституті для якісного забезпечення проведення профорієнтаційної роботи щороку готуються рекламно-агітаційні друковані та відеоматеріали про всі напрями підготовки і спеціальності. Також, для інформування майбутніх абітурієнтів про навчальний заклад активно використовуються соціальні мережі та мережа Інтернет.

Сайт навчального закладу постійно оновлюється, на сторінці абітурієнта завжди можна знайти актуальну інформацію з питань вступу до навчального закладу та перелік напрямів підготовки і спеціальностей. На сайті також розміщена інформація про факультети і кафедри, професорсько-викладацький склад, навчальну, виховну та наукову діяльність.

В Інституті два-три рази на рік проводяться Дні відкритих дверей, у ході яких кожний бажаючий може отримати розгорнуту інформацію про Інститут, напрями підготовки й спеціальності, які можна отримати під час навчання, місця працевлаштування випускників Інституту та інше. Відбір та підготовка абітурієнтів до вступу в Інститут проводиться також шляхом

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

організації у школах спеціалізованих класів за напрямом спеціальностей інституту, підготовчих курсів, проведення предметних конкурсів та олімпіад.

Аналіз показників формування контингенту студентів у період з 2013 по 2015 рік показує, що конкурс абітурієнтів в інституті був завжди, кількість заяв на одне місце щороку зростає. Це пояснюється підвищеним інтересом до напряму підготовки абітурієнтів, що завершують навчання у загальноосвітніх навчальних закладах. Причиною такого інтересу є постійне зростання попиту на фахівців з психології діяльності в особливих умовах не тільки у нашому регіоні, а й по всій Україні. Враховуючи значний конкурс на одне місце денної форми навчання (близько 3 осіб на одне місце), якісні показники прийому студентів на перший курс є високими.

Для збереження контингенту студентів професорсько-викладацьким складом кафедри психології та педагогіки проводяться додаткові заняття та консультації за темами навчальних дисциплін, що потребують додаткового роз'яснення та більш детального розгляду.

Висновок: Формування контингенту студентів є задача багатофункціональна, і кафедра психології та педагогіки працює в даному напрямі на належному рівні.

3. Зміст підготовки фахівців.

Для забезпечення навчального процесу на належному науковому та методичному рівнях, які мають відповідати сучасним вимогам до підготовки «бакалаврів» розроблено повні комплекти необхідних методичних матеріалів.

Напрямок підготовки, що акредитується, забезпечений освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ), освітньо-професійними програмами (ОПП), навчальним планом, робочим навчальним планом і

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

робочими програмами навчальних дисциплін, затвердженими в установленому порядку.

ОКХ і ОПП підготовки бакалаврів з напрямку 6.030102 (053) «Психологія» з варіативними компонентами розроблено на основі галузевих стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України від 15.06.2004 № 492.

У навчальному процесі підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» використовується ОКХ, що погоджена з підкомісією НМК напрямку підготовки «Психологія», Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти, Департаментом вищої освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України і ухвалено Вченою радою навчального закладу (протокол № 1 від 18.11.2011 р.). Варіативна частина ОКХ зазначеного напрямку підготовки розроблена в межах структури та форми, затверджених МОН України. ОКХ з варіативною компонентою.

Основним документом на якому базується освітній процес, є затверджений навчальний план, який розроблений в Інституті та затверджений у встановленому порядку вченою радою Національного університету цивільного захисту України.

Сформований перелік дисциплін навчального плану, їх тематичне наповнення дозволяє забезпечити професійну спеціалізацію бакалаврів, гарантувати належний рівень фундаментальної, гуманітарної та професійної підготовки.

Дисципліни циклу професійної та практичної підготовки формують підґрунтя для опанування теорії та практики наукових досліджень. До переліку дисциплін самостійного вибору навчального закладу входять дисципліни, що формують спеціалізацію бакалаврів та їх практичні навички, а також підвищують рівень гуманітарної, соціально-економічної, фундаментальної, професійно-орієнтованої та практичної підготовки.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

У цілому навчальний план забезпечує підготовку фахівців освітнього рівня «бакалавр» у відповідності до затверджених ОКХ і ОПП.

У відповідності з освітньо-професійною програмою (ОПП) навчальний план бакалавра зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» складається з блоків:

1. Нормативні дисципліни:

1.1. Цикл гуманітарних та соціально-економічних дисциплін (21 кредит).

1.2. Цикл природничо-наукових (фундаментальних) дисциплін (26 кредитів).

1.3. Цикл професійно орієнтованих дисциплін (96 кредитів).

2. Вибіркові навчальні дисципліни:

2.1. Самостійного вибору ВНЗ (72,5 кредитів).

2.2. Вільного вибору студентів (10,5 кредитів).

Загальний обсяг плану складає 240 кредитів.

Нормативні дисципліни за переліком та обсягом повністю відповідають ОПП.

Вибіркові дисципліни формують практичні вміння бакалаврів, що відповідають сучасним вимогам до професії психолога.

У цілому навчальний план забезпечує гнучкі можливості для формування індивідуальних планів, що враховують здібності, пізнавальні інтереси, професійну спрямованість кожного студента.

Навчальний план бакалавра спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» передбачає проходження студентами за час навчання практик: виробничої та переддипломної.

Порядок вивчення дисциплін і кількість годин, відведених на дисципліни, забезпечує реалізацію освітньо-професійної програми.

Атестація на присвоєння кваліфікації бакалавра зі спеціальності

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

6.030102 (053) «Психологія» здійснюється у формі кваліфікаційної (випускової) роботи. Теми робіт представлені у таблиці 7.1.

таблиця 7.1.

**Перелік
керівників та тем бакалаврських кваліфікаційних робіт студентів денної
форми навчання,
які навчаються за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія»
(набір 2012 року)**

№	Прізвище, ім'я, по батькові	Форма навчання, , взвод (група)	Тема бакалаврської роботи	Керівник бакалаврської роботи
ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА УПРАВЛІННЯ				
кафедра психології та педагогіки				
1.	Безверхий Сергій Сергійович	студент, 42с група	Особливості спілкування у професійній діяльності практичного психолога	к. пед. н. Демченко Анжела Вікторівна
2.	Білоус Вікторія Сергіївна	студент, 42с група	Психологічні особливості лідерства в умовах реалізації бізнесових проектів	к. пед. н. майор с. ц. з. Мохнар Людмила Іванівна
3.	Бутенко Ірина Олександрівна	студент, 42с група	Психологічна готовність до материнства як передумова гармонійного розвитку дитини	к. і. н. Бінецька Оксана Володимирівна
4.	Вержаковська Леся Олександрівна	студент, 42с група	Психологічний аналіз професійного саморозвитку майбутнього психолога	к. пед. н., доц. Мукомел Світлана Анатоліївна
5.	Вишняк Ольга Володимирівна	студент, 42с група	Професійний стрес та посттравматичні стресові порушення, що виникають у персоналу ДСНС України під час виконання завдань в умовах екстремальної ситуації	к. пед. н. майор с. ц. з. Мохнар Людмила Іванівна
6.	Войко Тетяна Юріївна	студент, 42с група	Вплив соціальних мереж на формування ціннісних орієнтацій підлітків	к. пед. н. майор с. ц. з. Мохнар Людмила Іванівна
7.	Гладун Анастасія Сергіївна	студент, 42с група	Міжособистісні стосунки в родині та їх вплив на формування гендерних установок суб'єкта	к. пед. н., доц. Мукомел Світлана Анатоліївна

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

8.	Глушенко Юлія Олексіївна	студент, 42с група	Надання психологічної допомоги сім'ям, постраждалим в зоні АТО	к. пед. н., доц. полковник с. ц. з. Балицька Аліна Анатоліївна
9.	Довгань Дмитро Васильович	студент, 42с група	Готовність до професійного спілкування майбутніх психологів	к. пед. н. Демченко Анжела Вікторівна
10.	Іванюк Роман Олександрович	студент, 42с група	Страх у пожежних-рятувальників ДСНС України перед виконанням оперативних завдань	к. психол. н. майор с. ц. з. Фомич Микола Володимирович
11.	Кисленко Віталіна Сергіївна	студент, 42с група	Психологічні особливості розвитку лідерських якостей майбутніх психологів у процесі професійної підготовки	к. пед. н., доц. Мукомел Світлана Анатоліївна
12.	Клінкова Олександра Андріївна	студент, 42с група	Діагностика професійної придатності майбутніх військовослужбовців ЗСУ (на прикладі військової частини військово-повітряних сил)	к. пед. н., доц. Капля Анатолій Миколайович
13.	Косянчук Анастасія Валентинівна	студент, 42с група	Психологічні аспекти професійної культури майбутніх фахівців правоохоронних органів	к. пед. н., доц. Мукомел Світлана Анатоліївна
14.	Курилко Сергій Олександрович	студент, 42с група	Вплив зовнішньої рекламної продукції на формування споживчих потреб особистості	к. пед. н., доц. Капля Анатолій Миколайович
15.	Лабунський Владислав Вікторович	студент, 42с група	Особливості розвитку професійно важливих якостей майбутніх начальників караулів ОРС ЦЗ	к. пед. н. Демченко Анжела Вікторівна
16.	Лозанчина Ірина Геннадіївна	студент, 42с група	Психологічний аналіз професійної діяльності працівників служби психологічного забезпечення ДСНС України	к. психол. н., доц. підполковник с. ц. з. Снісаренко Андрій Григорович
17.	Макуха Євгеній Юрійович	студент, 42с група	Вплив інтернет-ресурсів на формування ціннісних орієнтацій дітей молодшого шкільного віку	к. пед. н., доц. Капля Анатолій Миколайович
18.	Онопрієнко Маргарита Костянтинівна	студент, 42с група	Психологічний аналіз уболівальницької діяльності футбольних фанатів	к. психол. н., доц. підполковник с. ц. з. Снісаренко Андрій Григорович
19.	Петренко Анастасія Володимирівна	студент, 42с група	Особливості розвитку професійно важливих якостей майбутніх психологів	к. пед. н., доц. полковник с. ц. з. Балицька Аліна Анатоліївна

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

20.	Петрова Анна Олексіївна	студент, 42с група	Особливості поведінки особистості в конфліктних ситуаціях у сфері професійної діяльності фахівців служби цивільного захисту	к. пед. н., доц. полковник с. ц. з. Балицька Аліна Анатоліївна
21.	Плахута Григорій Юрійович	студент, 42с група	Психологічна характеристика професійної діяльності чергових радіотелефоністів аварійно-рятувальних підрозділів ДСНС України	к. психол. н. майор с. ц. з. Фомич Микола Володимирович
22.	Полтавець Віта Владиславівна	студент, 42с група	Діагностика ціннісних орієнтацій майбутніх психологів	к. пед. н., доц. Мукомел Світлана Анатоліївна
23.	Савченко Євгеній Ілліч	студент, 42с група	Соціально-психологічні детермінанти формування нестатутної поведінки військовослужбовців строкової служби	к. психол. н. майор с. ц. з. Фомич Микола Володимирович
24.	Самойленко Діана Сергіївна	студент, 42с група	Психологічний аналіз змагальної діяльності спортсменів пожежно-прикладного спорту	к. психол. н., доц. підполковник с. ц. з. Снісаренко Андрій Григорович
25.	Сидорець Сергій Васильович	студент, 42с група	Специфіка гармонізації подружніх стосунків у сім'ї	к. і. н. Бінецька Оксана Володимирівна
26.	Товстопят Ірина Миколаївна	студент, 42с група	Загальна характеристика груп постраждалих у надзвичайних ситуаціях та специфіка надання їм психологічної допомоги	к. пед. н., доц. Мукомел Світлана Анатоліївна

Висновок: Навчальний процес у Черкаському інституті пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» здійснюється згідно із затвердженими у встановленому порядку ОКХ, ОПШ, навчальним планом, нормативними та навчально-методичними документами і відповідає встановленим вимогам.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.

Система планування освітнього процесу підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» у галузі знань 0301 (05) Соціальні та поведінкові науки за напрямом 6.030102 (053) «Психологія» спрямована на виконання відповідних навчального та робочого планів. У структурі планування, управління і контролю освітнім процесом задіяні керівництво Інституту, навчально-методичний відділ, факультети. Контроль за якістю теоретичних знань та практичних умінь курсантів та студентів здійснюється шляхом проведення поточного і підсумкового контролів. Крім цього проводяться комплексні контрольні роботи, що дають можливість виявити рівень знань курсантів та студентів з окремих дисциплін.

На випусковій кафедрі психології та педагогіки ведеться вся необхідна документація щодо планування навчального навантаження науково-педагогічних працівників, надання консультацій. Під час організації навчального процесу, розрахунку навчального навантаження науково-педагогічних працівників дотримуються нормативні вимоги. Працівники мають індивідуальні плани роботи, де крім навчального навантаження планується виконання навчально-методичної, організаційно-методичної, наукової та інших видів робіт.

Перевірка виконання індивідуальних планів науково-педагогічних працівників проводиться двічі на рік після закінчення семестрів. Плани викладачами виконуються в повному обсязі, відхилення від запланованого обумовлені об'єктивними причинами (зміни кількості студентів – відрахування та переведення студентів).

Уся документація розроблена фахівцями кафедр, узгоджена і затверджена в установленому порядку і знаходиться в методичних кабінетах

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

кафедр в роздрукованому та електронному вигляді.

Навчальні і робочі навчальні програми дисциплін адаптовано до вимог Болонського процесу і передбачають модульну систему контролю знань студентів. Впроваджено сучасні технології та технічні засоби навчання – мультимедійні засоби, комп'ютерне тестування знань студентів, електронні конспекти лекцій, надання необхідних навчальних матеріалів курсантам та студентам через електронні мережі.

Науково-педагогічними працівниками кафедр на всі дисципліни відповідно до навчального плану розроблені та затверджені в установленому порядку навчально-методичні комплекси дисциплін, що створюються, поновлюються і зберігаються на кафедрах окремим комплектом.

Для забезпечення якісного навчального процесу з підготовки бакалаврів науково-педагогічними працівниками кафедр видано наукові та навчально-методичні публікації (науково-методичні статті; методичні вказівки до виконання бакалаврських, курсових, самостійної роботи курсантів та студентів, навчальні посібники, монографії тощо).

Удосконаленню методики проведення навчальних занять сприяє функціонування навчально-методичної ради та науково-методичного семінару кафедри, на яких здійснюється: обговорення відкритих лекцій, взаємовідвідувань навчальних занять; обговорення питань методики викладання навчальних дисциплін; обговорення питань удосконалення засобів підвищення наочності навчання; обговорення результатів переддипломної практики та виконання кваліфікаційної роботи.

Видавничу діяльність в Інституті виконує редакційно-видавничий відділ, який під керівництвом методичної ради планує, редагує та друкує навчальну і довідкову літературу, інструктивно-методичні матеріали для забезпечення навчального процесу з наряду підготовки на підставі планів методичного забезпечення кафедр.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

Відзначимо, що бакалаври з напрямку 6.030102 (053) «Психологія» повністю забезпечені підручниками, навчальними посібниками й іншою навчально-методичною літературою.

Висновок: організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу освітнього рівня «бакалавр» у галузі знань 0301 (05) «Соціальні та поведінкові науки» за напрямом 6.030102 (053) «Психологія» у ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України відповідає державним вимогам щодо акредитації.

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу.

Підготовка фахівців зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» здійснюється випусковою кафедрою психології та педагогіки. Випускова кафедра має потужний штатний професорсько-викладацький склад.

На час роботи експертної комісії на кафедрі працюють: 1 доктор психологічних наук, професор, 2 кандидати психологічних наук, доценти, 2 кандидати педагогічних наук, доценти, та 2 кандидати педагогічних наук і 1 кандидат історичних наук. За внутрішнім суміщенням на кафедрі працює кандидат психологічних наук, професор. Якісний склад кафедри складає 100 %. Очолює кафедру з 2014 року кандидат педагогічних наук, доцент Балицька А. А.

Система кадрового забезпечення кафедри передбачає у якості заохочення викладачів до творчої високопрофесійної роботи, кар'єрне зростання при умові постійного навчання і удосконалення педагогічної та наукової майстерності. Так, доцент кафедри Фомич М. В. за роки навчання в ад'юнктурі достроково завершив роботу над написанням кандидатської дисертації на тему «Розвиток професійно важливих якостей фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» за спеціальністю 19.00.09 – психологія діяльності в особливих умовах, у 2012 році успішно її захистив на засіданні спеціалізованої вченої ради Національного

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

університету оборони України, а у 2015 році отримав вчене звання доцента кафедри психології та педагогіки. Доцент кафедри Демченко А. В. кандидатську дисертацію на тему «Формування педагогічної готовності майбутніх фахівців пожежно-рятувальної служби до виховної роботи у підрозділах» за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти у 2014 році успішно захистила на засіданні спеціалізованої вченої ради К 27.053.03 у ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Викладач кафедри Мохнар Л. І. виконала кандидатську дисертацію на тему: «Виховання культури міжособистісної взаємодії курсантів у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів МНС України» за спеціальністю 13.00.07 – теорія і методика виховання та у 2014 році успішно її захистила на засіданні спеціалізованої вченої ради К 74.053.02 Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Начальник кафедри Балицька А. А. та доцент кафедри Снісаренко А. Г. успішно керують науковою роботою ад'юнктів. По 2 особи здобули науковий ступінь кандидата наук за їхнього керівництва.

Підбір професорсько-викладацького складу кафедри психології та педагогіки здійснюється за фаховим принципом і рівнем кваліфікації. При підборі кадрів враховується також базова спеціальність, досвід професійної діяльності, вік та науково-методичні здобутки. При заміщенні вакантних посад, а також у ході навчального процесу, регулярно здійснюється практика відкритих лекцій, практичних, та семінарських занять.

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин з фахових дисциплін навчального плану спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» складає 100% (при нормі 75%). В тому числі тих, хто працює в даному навчальному закладі за основним місцем роботи – 96,6% (при нормі 50%).

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

З них докторів наук, або професорів – 33,5% (при нормі 10%).

Підбір професорсько-викладацького складу кафедри психології та педагогіки здійснюється за фаховим принципом і рівнем кваліфікації. При підборі кадрів враховується також базова спеціальність, досвід професійної діяльності, вік та науково-методичні здобутки. При заміщенні вакантних посад, а також у ході навчального процесу, регулярно здійснюється практика відкритих лекцій, практичних, та семінарських занять.

При підготовці бакалаврів крім випускової кафедри для викладання дисциплін навчального плану залучено спеціалістів інших кафедр Інституту. Викладання лекційних годин дисциплін соціально-гуманітарного циклу на 100% забезпечено науково-педагогічними працівниками з числа кандидатів та докторів наук (при нормі 75%). В тому числі 100% з них працюють в Інституті на постійній основі (при нормі 50%).

Частка науково-педагогічних працівників, що забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану підготовки бакалаврів зі спеціальності. 6.030102 (053) «Психологія», складає 100% (при нормі 75%). В тому числі в Інституті за основним місцем роботи працює 89,7% науково-педагогічних працівників (при нормі 50%). З них частка докторів наук (професорів) складає 24,6% (при нормі 10%).

Висновок: кадрове забезпечення навчально-виховного процесу підготовки бакалаврів у галузі знань 0301 (05) «Соціальні та поведінкові науки» за напрямом 6.030102 (053) «Психологія» у ЧНПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України відповідає нормативним вимогам щодо акредитації.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу.

Матеріально-технічна база Інституту дозволяє забезпечити підготовку фахівців освітнього рівня «бакалавр» у галузі знань 0301 (05) Соціальні та поведінкові науки за напрямом 6.030102 (053) «Психологія».

В Інституті є достатня кількість аудиторій, лабораторій, навчальних площ, що в цілому забезпечує існуючий обсяг підготовки фахівців, активно здійснюється робота щодо суттєвого покращення матеріально-технічної бази навчального процесу.

Основна територія Інституту займає площу 10,4 га. На ній розташовано 14 будівель і споруд, які вміщують: 6 лекційних залів, 21 лабораторію, 49 навчальних кабінетів, бібліотеку з читальними залами на 120 місць, конференц-зал на 100 місць, центр культури та дозвілля з клубом на 444 місця, 4 спортивно-навчальні споруди та комплекси, функціонує кабінет охорони праці, навчальна пожежно-рятувальна частина та ін.

Загальна площа приміщень навчального призначення задовольняє потреби забезпечення навчально-виховного процесу на рівні сучасних вимог вищої школи та відповідає діючим санітарно-гігієнічним нормам.

Виконання навчального плану з напрямку підготовки 6.030102 (053) «Психологія» забезпечується за допомогою використання спеціальних комп'ютерних лабораторій, оснащених відповідним технічним та програмним забезпеченням.

В ході навчального процесу в аудиторному приміщенні кафедри застосовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор з великим екраном; графопроєктор; телевізор; музичний центр.

Для підготовки майбутніх фахівців до надання екстреної психологічної допомоги потерпілим у надзвичайних ситуаціях в кабінеті укомплектовано сумку психолога за рекомендаціями фахівців, що працюють у підрозділах

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

ДСНС України. Її використовують як на практичних заняттях, так і у ході комплексних пожежно-тактичних навчань, до яких залучаються і науково-педагогічні працівники кафедри з числа осіб атестованого складу.

Відповідно до вимог наказу МНС України від 10.04.2009 р. №103 «Про затвердження Положення про кабінет психологічного розвантаження особового складу державної пожежної охорони» в Інституті обладнано кабінет психологічного розвантаження, який використовується також у навчально-виховному процесі кафедри психології та педагогіки.

Інформаційне забезпечення підготовки фахівців з напрямку 6.030102 (053) «Психологія» відповідає сучасним вимогам до інформатизації вищої школи. Загальна кількість комп'ютерів в Інституті складає 318 шт. (278 – безпосередньо використовуються у навчальному процесі), із них – 3 сервери та 59 автоматизованих робочих місць. Підключено до інститутської інформаційної мережі з виходом до мережі Інтернет 184 комп'ютери. В Інституті створені та функціонують 6 комп'ютерних класів. Лише впродовж 2010/2011 та 2011/2012 навчального року введено в експлуатацію три комп'ютерні класи, обладнаних комп'ютерами, під'єднаними до мережі Інтернет.

Інформаційно-довідковим центром для викладачів і студентів Інституту є наукова та спеціальна бібліотеки з читальними залами на 120 і 30 місць і загальною площею приміщень – 918 і 64 м² відповідно, фонд яких становить 93787 примірників книг, наукових збірок, фахових періодичних видань. Із загальної кількості примірників навчальна література складає 66613 примірників; періодичні видання – 2343 примірників, методичні посібники – 24631 примірників. У 2015/2016 н. р. бібліотека отримує 22 найменування періодичних видань. У спеціальній бібліотеці зосереджені матеріали для службового користування.

У бібліотеці функціонує автоматизована бібліотечна система «УФД

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

Бібліотека», що забезпечує електронний облік бібліотечного фонду, роботу з абонентами, а також такі типові процеси як комплектування, систематизацію документів, каталогізацію, читацький пошук, книговидачу, адміністрування, надання ресурсів через Інтернет, а також роботу в корпоративних мережах взаємопов'язаного функціонування робочих місць.

У повній мірі завдання книгозабезпечення вирішується за допомогою спеціалізованого комп'ютерного класу (електронної бібліотеки), який функціонує в бібліотеці, обладнаній комп'ютерами, під'єднаними до мережі Інтернет.

Соціальна інфраструктура Інституту дозволяє на належному рівні забезпечити підготовку фахівців для органів управління та підрозділів ДСНС України.

В Інституті діють центр культури і дозвілля з клубом на 444 місця, гуртожиток на 740 місць, їдальня, два кафетерії, медико-санітарна частина; створена сучасна спортивна інфраструктура.

На території Інституту функціонують: один стадіон, 6 спортивних майданчиків, у тому числі спортивний майданчик для ігрових видів спорту зі штучним покриттям та освітленням. Всі будівлі і споруди відповідають санітарно-технічним вимогам.

Висновок: матеріально-технічне забезпечення навчального процесу освітнього рівня «бакалавр» у галузі знань 0301 (05) «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» у ЧНПБ імені Героїв Чорнобиля відповідає нормативним вимогам щодо акредитації.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

7. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення.

1. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 08.08.2007 р. № 1019 «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг», Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, затверджених наказом МОН України від 24.12.2003 р. № 847 (зі змінами та доповненнями від 29.11.2011 р. № 1377) та згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 05.04.2012 р. № 1123л, експертна комісія у складі: голова комісії: Бурлачук Леонід Фокович, декан факультету психології, завідувач кафедри психодіагностики та медичної психології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор; член комісії: Батраченко Іван Георгійович, завідувач кафедри соціальної психології та психології управління Дніпропетровського національного університету імені О. Гончара, доктор психологічних наук, доцент розглянула подану ліцензійну справу та в період з 18.04.2012 р. по 20.04.2012 р. провела на місці експертне оцінювання спроможності навчального закладу здійснювати освітню діяльність з підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» у галузі знань 0301 (05) «Соціально-політичні науки» за напрямом 6.030102 (053) «Психологія» та відмітила такі **зауваження**, що не впливають на загальний позитивний висновок, але сприятимуть удосконаленню освітньої діяльності в навчальному закладі з зазначеного напрямку:

1) удосконалити навчально-методичне забезпечення переддипломної практики та самостійної роботи курсантів та студентів;

2) продовжити роботу щодо поповнення бібліотечного фонду та електронної бібліотеки академії літературою професійного спрямування;

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

3) передбачити використання методів комп'ютерного тестування для поточного контролю знань курсантів та студентів.

Відповідно до 1-го пункту. У 2016 році науково-педагогічними працівниками кафедри підготовлено та опубліковано навчально-методичне видання щодо переддипломної практики студентів та самостійної роботи, у якому враховано актуальні проблеми сучасної психологічної науки та практики:

1) Переддипломна практика та виконання кваліфікаційної роботи (для фахівців освітнього рівня «бакалавр» у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія»): Методичні рекомендації / Балицька А. А., Бінецька О. В., Гора В. А., Демченко А. В., Капля А. М., Мохнар Л. І., Снісаренко А. М., Фомич М. В. – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля, 2016. – 43 с.

2) Психологія: Методичні рекомендації до самостійної роботи курсантів та студентів / Балицька А. А., Бінецька О. В., Гора В. А., Демченко А. В., Капля А. М., Мохнар Л. І., Снісаренко А. М., Фомич М. В. – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля, 2016. – 77 с.

Поряд з цим навчально-методичне забезпечення щодо самостійної роботи курсантів та студентів поновлено відповідно до сучасних освітніх вимог та знаходиться в навчально-методичних комплексах дисциплін і активно використовується при підготовці фахівців за напрямом 6.030102 (053) «Психологія».

Відповідно до 2-го пункту. Протягом 2012-2016 років продовжено роботу щодо поповнення бібліотечного фонду та електронної бібліотеки Інституту літературою професійного спрямування. Науково-педагогічними працівниками за зазначений період підготовлено, опубліковано та поповнено бібліотечний фонд Інституту навчальними посібниками з грифом МОН України, монографіями тощо:

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

1. Акмеологічні засади підготовки майбутніх рятувальників: Навчальний посібник // Капля А. М., Кришталь М. А., Мукомел С. А. та ін. // За загальною редакцією Капської А. Й. – доктора пед. наук, професора / Вид-во Черкаси: 2014. – 333 с. (Лист МОН України від 08.07.2014 р. № 1/11-10423).

2. Основи психології: Навчальний посібник в 2 т. // Вареник В. В., Гора В. А., Капля А. М., Кришталь М. А., Мукомел С. А., Снісаренко А. Г., Снісаренко Я. С., Демченко А. В. // За загальною редакцією Сафіна О. Д. – доктора пед. наук, професора, Капської А. Й. – доктора пед. наук, професора / Вид-во Черкаси: 2014. – 373+648 с. з ілюстраціями. (Лист МОН України від 08.07.2014 № 1/11-10424).

3. Снісаренко А. Г. Професіографічний аналіз діяльності кінологів-рятувальників ДСНС України: [монографія] / Тімченко О.В., Мордюшенко С. М., Снісаренко А. Г. – Черкаси: видавець Ю. Чабаненко, 2014. – 184 с.

4. Снісаренко А. Г. Особливості психічної ригідності в системі емоційних переживань професійних спортсменів з кульової стрільби: [монографія] / О. В. Тімченко, А. Г. Снісаренко, Д. С. Шаріпова,. – Х.: НУЦЗУ, 2016. – 235 с.

5. Фомич М. В. Психологічні особливості розвитку професійно важливих якостей начальників караулів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту: [монографія] / М. В. Фомич, М. А. Кришталь, П. В. Теслюк. – Черкаси : видавець Ю. Чабаненко, 2014. – 166 с.

6. Експериментальна психологія: навчальний посібник / А.А. Балицька, Г. С. Грибенюк, А. Г. Снісаренко, П. В. Теслюк, М. В. Фомич. – Черкаси: видавець ФОП Гордієнко Є. І., 2014. – 142 с.

7. Етнопсихологія: навчальний посібник / А. А. Балицька, В. А. Гора, С. А. Мукомел, А. Г. Снісаренко, М. В. Фомич. – Черкаси: видавець ФОП

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

Гордієнко Є.І., 2015. – 378 с.

8. Психологія і педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / Л. І. Мохнар, А. Г. Снісаренко, П. В. Теслюк, М. В. Фомич. – Черкаси: Академія пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, 2013. – 202 с.

Відповідно до 3-го пункту. Науково-педагогічними працівниками активно використовуються методи комп'ютерного тестування для поточного контролю знань курсантів та студентів. Так, система OpenTEST з використанням питальних тестових завдань у локальних і мережному (клієнт-серверному) варіантах дозволяє вирішувати наступні завдання:

- 1) створення тестів з питань закритого типу, їхнє налагодження та експорт/імпорт у систему;
- 2) проведення тестування в локальному мережному класі або через Internet;
- 3) експертна оцінка окремих питань або тесту взагалі.

Крім цього «Програмний тренажер підготовки психолога до виїзду в осередок надзвичайної ситуації» дозволяє науково-педагогічним працівникам здійснювати як теоретико-прикладну підготовку майбутнього фахівця, так і тестову оцінку знань курсантів та студентів.

Отже, всі зауваження експертів враховано і завдання, передбачені заходами, виконано.

2. Відповідно до Акту ревізії фінансово-господарської діяльності Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України за період з 01.02.2011 р. по 30.06.2014 р. від 16.09.2014 р. № 04-24/026 Державної фінансової інспекції в Черкаській області, зауважень у зазначеного контролюючого державного органу з питань дотримання законодавства щодо освітньої діяльності навчального закладу як по Інституту в цілому, так і в розрізі напряму підготовки немає.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

3. Поряд з цим відзначимо, що також немає скарг юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності Інституту із заявленого до акредитації напряму підготовки за період підготовки фахівців.

8. Загальні висновки і пропозиції.

Експертна комісія відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 08.04.2016 за № 645 п у період з 13 по 15 квітня 2016 року здійснювала акредитаційну експертизу діяльності Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, пов'язану з наданням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до бакалаврів зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія».

На підставі аналізу поданих на акредитацію матеріалів і перевірки на місці освітньої діяльності з означеної спеціальності експертна комісія має такі висновки:

1. У Черкаському інституті пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України робота з підготовки фахівців зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» здійснюється на належному рівні.

2. Зміст поданих до експертизи документів відповідає фактичному стану виконання робіт і свідчить про відповідність здійснення підготовки фахівців за освітнім рівнем «бакалавр» акредитаційним вимогам.

3. Організаційні, методичні й профорієнтаційні заходи Інституту в цілому забезпечують формування якісного складу студентів.

4. Стан навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, кадровий потенціал, соціальна структура загалом відповідають встановленим вимогам до заявленого рівня підготовки.

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

5. Освітньо-професійна програма, освітньо-кваліфікаційна характеристика, навчальний план, робочі програми дисциплін, методичне забезпечення навчального процесу, рівень та якість знань курсантів та студентів відповідають встановленим кваліфікаційним вимогам.

6. Показники випускової кафедри психології та педагогіки, а також інших кафедр Інституту, що забезпечують підготовку студентів зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» відповідають чинним акредитаційним вимогам.

7. Науково-педагогічний склад має відповідну базову вищу освіту, його наукова та педагогічна кваліфікація забезпечують відповідність освітнього та виховного процесу заявленому рівню акредитації.

Зауваження та пропозиції:

- звернути увагу на необхідність розширення використання в освітньому процесі ліцензійного програмного забезпечення;
- продовжити систематичне поповнення бібліотечних фондів сучасною літературою з фаху вітчизняних та зарубіжних авторів;
- звернути увагу на доцільність з метою посилення якісного складу кафедри психології та педагогіки залучення викладачів до роботи над докторськими дисертаційними дослідженнями;
- розширити практику впровадження дистанційного навчання для студентів;
- керівництву Інституту та випускової кафедри провести роботу щодо розширення ліцензійного обсягу набору на навчання за спеціальністю 053 «Психологія».

Висновок:

Експертна комісія вважає, що кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, а також якість

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030102 (053) «Психологія» у Черкаському інституті пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України відповідає встановленим вимогам до підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» та забезпечує державну гарантію якості освіти.

Комісія вважає за можливе акредитувати Черкаський інститут пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України на здійснення освітньої діяльності за спеціальністю 6.030102 (053) «Психологія» з ліцензованим обсягом 30 осіб.

15 квітня 2016 року

Голова експертної комісії
доктор психологічних наук, професор

О. А. Кривопишина

Член експертної комісії
кандидат психологічних наук, доцент

І. В. Сингаївська

З експертними висновками ознайомлений, один примірник отримав:

Ректор Національного університету
цивільного захисту України
доктор наук з державного управління, професор

В. П. Садковий

Т. в. о. начальника Черкаського інституту
пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля
Національного університету
цивільного захисту України

С. І. Сотник

Анкетні дані експертів:

Кривопишина Олена Анатоліївна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології і соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності;

Сингаївська Ірина Валентинівна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології юридичного факультету ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК».

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

**РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 053 „Психологія”
ЧЕРКАСЬКОГО ІНСТИТУТУ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

№ з/п	Дисципліна	Група студентів	Виконали ККР		Оцінки за виконання (кількість, %)											Абсолютна успішність, %	Якість, %	Середній бал
			Кількість	%	„5”	„4”	„3”	„2”	„1”	„0”	„0,5”	„0,25”	„0,125”	„0,0625”				
З циклу гуманітарних і соціальних-економічних дисциплін																		
1	Історія України	21С	20	18	90,00%	4	20,00%	6	30,00%	8	40,00%	0	0,00%	0	0,00%	90,00%	50,00%	3,78
			20	18	90,00%	5	25,00%	5	25,00%	8	40,00%	0	0,00%	0	0,00%	90,00%	50,00%	3,83
			20	18	90,00%	4	20,00%	6	30,00%	8	40,00%	0	0,00%	0	0,00%	90,00%	50,00%	3,78
Всього за циклом			20	18	90,00%	5	25,00%	5	25,00%	8	40,00%	0	0,00%	0	0,00%	90,00%	50,00%	3,83
З циклу фундаментальних дисциплін																		
2	Основи інформатики та комп'ютерної техніки	21С	20	20	100,00%	5	25,00%	9	45,00%	6	30,00%	0	0,00%	0	0,00%	100,00%	70,00%	3,95
			20	20	100,00%	6	30,00%	8	40,00%	6	30,00%	0	0,00%	0	0,00%	100,00%	70,00%	4,00
			29	28	96,55%	15	51,72%	8	27,59%	5	17,24%	0	0,00%	0	0,00%	96,55%	79,31%	4,36
3	Основи біології та генетики людини	33С	28	27	96,43%	15	53,57%	7	25,00%	5	17,86%	0	0,00%	0	0,00%	96,43%	78,57%	4,37
			49	48	97,96%	20	40,82%	17	34,69%	11	22,45%	0	0,00%	0	0,00%	97,96%	75,51%	4,19
			48	47	97,92%	21	43,75%	15	31,25%	11	22,92%	0	0,00%	0	0,00%	97,92%	75,00%	4,21
З циклу професійно-орієнтованих дисциплін																		
4	Психологія психологів	33С	29	27	93,10%	15	51,72%	8	27,59%	4	13,79%	0	0,00%	0	0,00%	93,10%	79,31%	4,41
			28	26	92,86%	15	53,57%	7	25,00%	4	14,29%	0	0,00%	0	0,00%	92,86%	78,57%	4,42
			25	26	100,00%	15	57,69%	6	23,08%	5	19,23%	0	0,00%	0	0,00%	100,00%	80,77%	4,38
5	Соціальна психологія	42С	26	25	96,15%	15	57,69%	6	23,08%	4	15,38%	0	0,00%	0	0,00%	96,15%	80,77%	4,44
			26	26	100,00%	11	42,31%	6	23,08%	9	34,62%	0	0,00%	0	0,00%	100,00%	65,38%	4,08
			26	25	96,15%	11	42,31%	6	23,08%	8	30,77%	0	0,00%	0	0,00%	96,15%	65,38%	4,12
Всього за циклом			81	79	97,53%	41	50,62%	20	24,69%	18	22,22%	0	0,00%	0	0,00%	97,53%	75,31%	4,29
Всього за циклом			80	76	95,00%	41	51,25%	19	23,75%	16	20,00%	0	0,00%	0	0,00%	95,00%	75,00%	4,33

* Оптимізований експертний (підлий) робочий

Ректор
доктор наук з державного управління
професор

Т. в. о. Начальника Інституту

Голова експертної комісії

В. П. Салковий

С. І. Соляк

О. А. Кривошшина

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

**відповідності освітньої діяльності
Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України
за напрямом підготовки 6.030102 (053) «Психологія»
критеріям та вимогам до акредитації підготовки фахівців
освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»**

Назва показника (нормативу)	Норматив	Фактично (самоаналіз)	Відхилення
1	2	3	4
1. Загальні вимоги			
1. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	30	30	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	100	+25
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	75	100	+25
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	89,70	+39,70
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	24,6	+14,60

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

1	2	3	4
2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	100	+25
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	96,6	+46,6
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	33,50	+13,50
2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	
2.5. Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	
2.6. Наявність кафедри зі спеціальності (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
доктор наук або професор			
кандидат наук, доцент		+	+
3. Матеріально-технічна база			
3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням необхідними для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	
3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+30
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	12	23,20	+11,20

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

3.4. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	-	-	
3.5. Наявність пунктів харчування	+	+	
3.6. Наявність спортивного залу	+	+	
3.7. Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	
3.8. Наявність медичного пункту	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1. Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.2. Наявність освітньо-професійної підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	
4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (%):			
4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	
4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	
4.4.3. Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	
4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	
4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	
4.7. Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	
4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій), (% від потреби)	100	100	
4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення			
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	19,80	+14,80
5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	10	+6
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації: - наявність обладнаних лабораторій - наявність каналів доступу	+ +	+ +	
6. Якісні характеристики підготовки фахівців			
6.1. Додаткові умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
6.1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
6.1.2. Наявність методичного забезпечення з виконання кваліфікаційної (випускної) роботи	+	+	
6.1.3. Наявність критеріїв оцінювання знань та вмінь випускників атестаційною комісією	+	+	
6.1.4. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
6.1.5 Наявність аспірантури на випускаючій кафедрі	+	+	
6.1.6. Чисельність викладачів постійного складу, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
6.1.7. Використання коштів за платні послуги на навчальний процес (придбання навчального обладнання, літератури тощо) не менше, %	60		
6.2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців)			
6.2.1. Рівень гуманітарних знань студентів:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	92,81	+2,81
- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання, %	50	68,12	+18,12
6.2.2. Рівень фундаментальних знань студентів:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	95,41	+5,41
- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання, %	50	76,42	+26,42
6.2.3. Рівень фахової підготовки:			
- успішно виконані завдання з дисциплін фахової підготовки, %	90	96,81	+6,81
- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання з дисциплін фахової підготовки, %	50	67,69	+17,69

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

6.2.4. Кількість випусників, рекомендованих до аспірантури, % до випуску	-	-	
6.2.5. Кількість працевлаштованих випусників, % до випуску	-	-	
6.2.6 Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів та результатів їх діяльності	+	+	
6.2.7 Участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

15 квітня 2016 року

Голова експертної комісії
доктор психологічних наук, професор

О. А. Кривопишина

Член експертної комісії
кандидат психологічних наук, доцент

І. В. Сингаївська

Ознайомлені:

Ректор Національного університету цивільного захисту України
доктор наук з державного управління, професор

В. П. Садковий

Т. в. о. начальника Черкаського інституту пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України

С. І. Сотник

Голова експертної комісії

О. А. Кривопишина

